

جمهوری اسلامی ایران

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

سرامیک‌ساز درجه ۱

گروه شغلی

سرامیک

کد ملی آموزش شغل

۷	۳	۱	۴	۲	۰	۱	۵	۰	۲	۱	۰	۰	۰	۱
ISO-۰۸	سطح مهارت	شناسه گروه	شناسه شغل	شناسه	شناسه									

۸-۹۲/۱۲/۱۶

تاریخ تدوین استاندارد : ۱۳۸۸/۸/۱

تعریف مفاهیم سطوح یادگیری

آنلاین: به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی/شناسایی: به مفهوم داشتن اطلاعات کامل / اصول : به مفهوم مبانی مطالب نظری / توانایی: به مفهوم قدرت انجام کار

مشخصات عمومی شغل:

سرامیک ساز درجه ۱ کسی است که پس از گذراندن دوره های آموزشی بتواند از عهده تشخیص ویژگی های مواد اولیه مورد مصرف در سرامیک، محاسبه میزان آمیزه های بدنی و لعاب، ساخت قطعات سرامیکی و قالب، مادر قالب گچی برآید.

ویژگی های کارآموز ورودی:

حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی

حداقل توانایی جسمی: سلامت کامل جسمی و ذهنی

مهارت های پیش نیاز این استاندارد: استاندارد مهارت سرامیک ساز درجه ۲ با کد: ۸-۹۲/۱۲/۲/۳

طول دوره آموزشی:

ساعت	۶۲۴	:	طول دوره آموزش
ساعت	۱۸۸	:	- زمان آموزش نظری
ساعت	۳۸۰	:	- زمان آموزش عملی
ساعت	-	:	- زمان کارآموزی در محیط کار
ساعت	۵۶	:	- زمان اجرای پروژه
ساعت	-	:	- زمان سنجش مهارت

روش ارزیابی مهارت کارآموز :

۱- امتیاز سنجش نظری(دانش فنی) : ۲۵ %

۲- امتیاز سنجش عملی : ۷۵ %

۳- امتیاز سنجش مشاهده ای: ۱۰ %

۴- امتیاز سنجش نتایج کار عملی : ۶۵ %

ویژگیهای نیروی آموزشی:

حداقل سطح تحصیلات : لیسانس مواد گرایش سرامیک

فهرست توانایی های شغل

ردیف	عنوان توانایی
۱	توانایی شناخت بدنه های سرامیکی
۲	توانایی تشخیص کاربرد مواد پلاستیک در بدنه های سرامیکی
۳	توانایی تشخیص کاربرد مواد غیرپلاستیک در بدنه های سرامیکی
۴	توانایی تشخیص کاربرد اکسیدها در لعاب و بدنه های سرامیکی
۵	توانایی تشخیص کاربرد مواد جانبی سرامیک
۶	توانایی تشخیص اثرات ناخالصی های مواد اولیه
۷	توانایی کار با دستگاه های تهیه دوغاب جهت ریخته گری
۸	توانایی ساخت قالب و مادر قالب گچی
۹	توانایی محاسبه آمیزه بدنه و تهیه دوغاب سرامیکی
۱۰	توانایی شکل دادن بدنه ها با روش ریخته گری دوغابی
۱۱	توانایی شکل دادن گل پلاستیک با روش اکستروژن
۱۲	توانایی شکل دادن بدنه های سرامیکی با روش خراطی (تراش) و پرس گل پلاستیک
۱۳	توانایی تشخیص فرآیند خشک شدن بدنه های سرامیکی
۱۴	توانایی تشخیص فرآیند پخت قطعات بدون لعاب (Biscuit)
۱۵	توانایی تعیین فرمولاسیون ساخت و آماده سازی لعاب خام و فریت
۱۶	توانایی انجام پروژه
۱۷	توانایی بکارگیری ضوابط ایمنی و بهداشت کار در محیط کار

زمان آموزش				شرح	شماره
جمع	عملی	نظری			
۲۰	۴	۱۶		توانایی شناخت بدنه های سرامیکی آشنایی با تاریخچه صنعت سرامیک در جهان آشنایی با تاریخچه صنعت سرامیک در ایران شناسایی ویژگی های سرامیک ایران - طرح و نقشه - بدنه - لعاب شناسایی انواع بدنه های سرامیکی و کاربرد آنها - گلینه (earthen ware) ، سنگینه (stone ware) - چینی نرم، چینی سخت، پریان - چینی زجاجی، چینی صنعتی، بدنه استاتیکی، بدنه کوردیریت - انواع دیرگذارها آشنایی با سرامیک های مهندسی و نوین شناسایی اصول تشخیص بدنه های سرامیکی	۱ ۱-۱ ۱-۲ ۱-۳ ۱-۴ ۱-۵ ۱-۶
۶۴	۴۴	۲۰		توانایی تشخیص کاربردمواد پلاستیک در بدنه های سرامیکی آشنایی با مفهوم پلاستیسیته آشنایی با روش های ارزیابی خاصیت پلاستیسیته آشنایی با انواع مواد پلاستیک - کائولین، بال کلی رس های استونور، رس های سفالگری (قرمز) و رس های دیرگذار (نسوز) شناسایی خواص رس ها و نقش آن ها در بدنه و لعاب - پلاستیسیته	۲ ۲-۱ ۲-۲ ۲-۳ ۲-۴

زمان آموزش				شرح	شماره
جمع	عملی	نظری			
				<ul style="list-style-type: none"> - استحکام خام(تر و خشک)، حین پخت و بعد از پخت - انقباض تر به خشک، خشک به پخت و انقباض کل - جذب مجدد رطوبت و روانسازی - ناخالصی ها(شیمیایی و فیزیکی) - تعليق سازی - هم جوشی(زینترینگ) - رنگ خام پس از پخت - مغز سوختگی - افت حرارتی - حافظه رس(جهت گیری ترجیحی ذرات) <p>شناسایی اصول تشخیص کاربرد مواد پلاستیک در بدن های سرامیکی</p> <ul style="list-style-type: none"> - تهیه نمونه های حاوی مواد رسی - اندازه گیری خواص نمونه ها شامل: پلاستیسیته، استحکام خمشی، انقباض، رنگ بعد از پخت و 	۲-۵
۴۹	۳۵	۱۴	توانایی تشخیص کاربرد مواد غیرپلاستیک در بدن های سرامیکی	<p>آشنایی با مواد غیرپلاستیک</p> <ul style="list-style-type: none"> - بدن: سیلیس، فلدسپار، کلسیت ، دولومیت، شاموت - لعاب: سیلیس فلدسپار، نفلین سیانیت، ولاستونیت، اسیدبوریک، براکس، سرنج و انواع اکسیدهای فلزی <p>شناسایی نقش فلدسپار در لعاب و بدن</p> <ul style="list-style-type: none"> - گذازآوری، تشكیل فاز شیشه - کاهش تخلخل حین پخت - افزایش کارپذیری 	۳ ۳-۱ ۳-۲

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل: سرامیک ساز درجه ۱

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			<ul style="list-style-type: none"> - کنترل انقباض در بدن های ارتن ور - عامل زینترینگ شناسایی انواع فلدسپار و کاربرد هر یک - پتاسیک ، سدیک ، کلسیت ، فلدسپار لیتیم آشنایی با مفهوم ویسکوزیته شناسایی نقش سیلیس در بدن و لعب - اسکلت ساز - افزایش کارپذیری - افزایش سفیدی - کنترل انقباض - شوک پذیری - شیشه ساز - افزایش روانی - ایجاد بافت باز در بدن - بالابردن سختی لعب 	۳-۳
			<ul style="list-style-type: none"> شناسایی نقش دولومیت و کلسیت در بدن های ارتن ور - ایجاد استحکام - کنترل انقباض - کنترل تخلخل و جلوگیری از انبساط شناسایی نقش اکسید آلومینیم در بدن - افزایش استحکام - بهبود شوک پذیری 	۳-۶
				۳-۷

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			<ul style="list-style-type: none"> - کاهش تخلخل - افزایش دانسیته <p>شناسایی اصول تشخیص مواد غیرپلاستیک در بدنه های سرامیکی</p> <ul style="list-style-type: none"> - تهییه نمونه های با مواد غیر پلاستیک - تهییه نمونه های بدون مواد غیر پلاستیک - اندازه گیری خواص نمونه های مختلف شامل: (استحکام خمشی، انقباض، دمای پخت، شوک پذیری و ....) - مقایسه خواص نمونه های مختلف 	۳-۸
۲۰	۱۲	۸	<p>توانایی تشخیص کاربرد اکسیدها در لعب و بدنه های سرامیکی</p> <p>شناسایی انواع اکسیدها در لعب و بدنه های سرامیکی</p> <ul style="list-style-type: none"> - اکسید روی، آهن، کروم، منگنز، قلع، سرب ، آلومینیوم، زیرکونیوم و کبالت <p>شناسایی اصول کاربرد اکسیدها در بدنه ها</p> <ul style="list-style-type: none"> - تهییه نمونه های با درصد های مختلف اکسید آلومینیوم و اندازه گیری خواص فیزیکی و شیمیایی بدنه - تهییه نمونه های با درصد های مختلف اکسید آهن و اندازه گیری خواص فیزیکی و شیمیایی بدنه - تهییه نمونه های با درصد های مختلف اکسید آهن و اندازه گیری خواص فیزیکی و شیمیایی بدنه <p>شناسایی اصول کاربرد اکسیدها در لعب های شفاف (Transparent) و کدر (opaque)</p> <p>شناسایی اصول اعمال لعب های رنگی روی قطعات</p> <p>شناسایی اصول پخت قطعات لعب داده شده برای مشاهده رنگ حاصله</p>	۴ ۴-۱ ۴-۲ ۴-۳ ۴-۴ ۴-۵
۵۴	۴۰	۱۴	<p>توانایی تشخیص کاربرد مواد جانبی سرامیک</p> <p>شناسایی روانسازها</p>	۵ ۵-۱

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل: سرامیک ساز درجه ۱

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			<ul style="list-style-type: none"> - سیلیکات سدیم، کربنات سدیم ، کربنات باریم ، تری پلی فسفات - اثرات روانسازها بر بدن - آشنایی با روانکارها (CMC) و کاربرد آنها - آشنایی با پلاستی سایزرها و کاربرد آنها - معدنی (بنتونیت) - آلی (صمغ، گلیسیرول، CMC) - آشنایی با کمک خشک کن ها و کاربرد آنها - آشنایی با چسب ها (Binder) و کاربرد آنها - آشنایی با لخته کننده ها(Flocculant) و کاربرد آنها - آشنایی با فوم سازی ها و ضد فوم کننده ها و کاربرد آنها - آشنایی با آب فنی - آب برای ساخت بدن و لعاب - شناسایی اصول تشخیص کاربرد مواد جانبی - انجام آزمایش های پیش روانسازی و روانسازی روی دوغاب بدن - اضافه کردن لخته کننده ها به دوغاب و بررسی اثر آن بر ویسکوزیته 	۵-۲
۵۰	۳۰	۲۰	<p>توانایی تشخیص اثرات ناخالصی های مواد اولیه</p> <p>شناسایی انواع ناخالصی ها</p> <p>- آهن و ترکیبات آن</p> <p>- تیتانیوم و ترکیبات آن</p> <p>- کربنات کلسیم</p>	<p>۵-۳</p> <p>۵-۴</p> <p>۵-۵</p> <p>۵-۶</p> <p>۵-۷</p> <p>۵-۸</p> <p>۵-۹</p> <p>۶</p> <p>۶-۱</p>

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل: سرامیک ساز درجه ۱

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش				شرح	شماره
جمع	عملی	نظری			
				<ul style="list-style-type: none"> - نمک های محلول - ناخالصی های کائولین - ناخالصی های فلدسپات - ناخالصی های سیلیس <p>شناسایی راههای ورودی ناخالصی ها</p> <ul style="list-style-type: none"> - نمک های محلول - عملیات استخراج و معدن کاری - عملیات خردایش و سایش - از طریق کانی ها - آب <p>شناسایی اثرات ناخالصی ها بر بدن، لعاب و عیوب بدن ناشی از ناخالصی ها</p> <ul style="list-style-type: none"> - کاهش پلاستیسیته - کاهش استحکام - افزایش انقباض - لخته شدن و مشکل در روانسازی - ایجاد پدیده شوره زدن - ذوب موضعی - لعاب نگرفتگی - تخریب قالب <ul style="list-style-type: none"> - کاهش نقطه ذوب و دمای کامل شدن لعابی - ایجاد فشار شیشه ای بیش از حد 	۶-۲
					۶-۳

زمان آموزش				شرح	شماره
جمع	عملی	نظری			
				<ul style="list-style-type: none"> - کاهش محدوده شیشه ای شدن - ایجاد ترک در بدن - انبساط و دفرمگی در بدن های خام - تیره کردن رنگ و ایجاد لکه تیره در بدن بعد از پخت شناسایی اصول تشخیص اثرات ناخالصی آهن و ترکیبات آن - سایش و شکل دادن - تهیه و چند نمونه مواد اولیه با درصد های مختلف آهن - پخت نمونه ها - مقایسه تغییرات خواص نمونه هاپس از پخت آن ها (رنگ، درجه زینتر شدن، شفافیت، درصد انقباض، استحکام) شناسایی اصول تشخیص اثرات ناخالصی ترکیبات تیتانیوم 	۶-۴
				<ul style="list-style-type: none"> - مقایسه تغییرات رنگ نمونه های پس از پخت شناسایی اصول تشخیص اثرات ناخالصی کربنات کلسیم - تهیه چند نمونه با اندازه دانه ها و درصد های مختلف کربنات کلسیم - مقایسه نمونه ها از جهت تخلخل، استحکام، انقباض و انفجار بدن پس از پخت 	۶-۵
				<ul style="list-style-type: none"> شناسایی اصول تشخیص اثرات ناخالصی های درشت دانه کائولین و بال کلی - کاهش محدوده شیشه ای شدن - تهیه دوغاب کائولین و بال کلی با نسبت جامد به آب یک به ده - عبور از الکل های مختلف و مشاهده باقیمانده روی الک 	۶-۶
				<ul style="list-style-type: none"> شناسایی اصول تشخیص اثرات ناخالصی نمک ها محلول - تشخیص چشمی نمک های محلول 	۶-۷
					۶-۸

زمان آموزش				شرح	شماره
جمع	عملی	نظری			
۳۸	۳۰	۸		توانایی کار با دستگاه های تهیه دوغاب جهت ریخته گری آشنایی با دستگاه همزن سریع (Blunger) شناسایی نقش و کاربرد دستگاه سریع (Blunger) شناسایی اصول بازدیدهای فنی دستگاه همزن سریع (Blunger) - روغن ریزی گیربکس و الکتروموتور - شل شدن تسمه - شکستگی پره - کوچک شدن پره ها شناسایی نقش و کاربرد آسیا گلوله ای (Ball mill) شناسایی عوامل بارگیری ناصحیح آسیا گلوله ای (Ball mill) - مقدار گلوله کمتر از حد - مقدار گلوله بیشتر از حد - جور نبودن گلوله ها از نظر اندازه - آب کمتر از حد - آب بیشتر از حد - دانه بندی ورودی درشت مواد اولیه - دانه بندی ورودی ریز مواد اولیه - مقدار مواد بیش از حد مجاز - مقدار مواد کمتر از حد مجاز - ساییده شده جداره آسیا گلوله ای (Ball mill) شناسایی اصول بارگیری صحیح آسیا گلوله ای (Ball mill)	۷
				۷-۱ ۷-۲ ۷-۳ ۷-۴ ۷-۵	
					۷-۶

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			<ul style="list-style-type: none"> - ترتیب، توالی بارگیری محتویات آسیا گلوله ای (Ball mill) - افودن تدریجی گلوله به آسیا گلوله ای (Ball mill) - تخلیه متناوب آسیا گلوله ای (Ball mill) و اصلاح مقدار و شکل گلوله - بازبینی جداره های آسیا گلوله ای (Ball mill) - شناسایی اصول بازدیدهای فنی آسیا گلوله ای (Ball mill) - مقدار گلوله، شکل گلوله - مقدار سایش جداره، افتادگی جداره، یکنواختی سایش جداره - صدای بلبرینگ - شلی و سفت بوده تسمه - آب بندی درب آسیا گلوله ای (Ball mill) - روغن کاری موتور گیربکس - رنگ زدگی و پوسیدگی <p>شناسایی نقش و کاربرد دستگاه همزن آرام (Stirrer)</p>	۷-۷
			<p>شناسایی اصول بازدیدهای فنی دستگاه همزن آرام (Stirrer)</p> <ul style="list-style-type: none"> - شل شدن تسمه، پارگی تسمه - شکستگی پارو - لقی بلبرینگ - خرایی دیواره و کف - خشک شدن دوغاب و چسبیدن دوغاب خشک به دیواره - لقی شفت 	۷-۸
			<p>آشنایی با ساختمان سنگ شکن ها</p>	۷-۹
				۷-۱۰

زمان آموزش				شرح	شماره
جمع	عملی	نظری			
				شناسایی اصول کار با سنگ شکن ها - تنظیم دهانه ورودی - تنظیم دهانه خروجی بر اساس سنگ های ورودی - بازدیدهای فنی	۷-۱۱
۴۲	۳۲	۱۰		توانایی ساخت قالب و مادر قالب گچی شناسایی انواع گچ - ساختمنی - قالب سازی (β ، α) شناسایی اصول کنترل کیفیت گچ آشنایی با اصول طراحی مدل و قالب های قطعات ساده آشنایی با وسایل و ابزارهای تهیه مدل و قالب شناسایی اصول آماده کردن گچ مدلسازی و قالبسازی - نسبت گچ به آب در مدل، قالب و مادر قالب شناسایی اصول ساخت مدل شناسایی اصول ساخت قالب شناسایی اصول ساخت مادر قالب	۸ ۸-۱ ۸-۲ ۸-۳ ۸-۴ ۸-۵ ۸-۶ ۸-۷ ۸-۸
۴۲	۲۲	۲۰		توانایی محاسبه آمیزه بدنه و تهیه دوغاب سرامیکی شناسایی مراحل انجام محاسبات - مدنظر قرار دادن محدوده استاندارد ترکیب مینرالی بدنه ها - انتخاب ترکیب مینرالی دلخواه در محدوده استاندارد - انتخاب مواد اولیه با توجه به ترکیب انتخابی	۹ ۹-۱

زمان آموزش				شرح	شماره
جمع	عملی	نظری			
				<ul style="list-style-type: none"> - تبدیل آنالیز شیمیایی مواد اولیه به آنالیز مینرالی - تبدیل آنالیز مینرالی به ترکیب بدنه شناسایی تورزین مواد اولیه، مخلوط کردن شناسایی محاسبات مربوط به بارگیری - آسیا گلوله‌ای (Ball mill) و آسیا گلوله‌ای آزمایشگاهی (Jar mill) - درصد گلوله، درصد مواد سفت، درصد آب و درصد فضای خالی شناسایی چگونگی بارگیری، راه اندازی و زمان سایش آسیا گلوله ای شناسایی اصول محاسبه آمیزه بدنه و ساخت بدنه سرامیکی 	۹-۲
					۹-۳
					۹-۴
					۹-۵
۵۰	۴۰	۱۰		<p>توانایی شکل دادن بدنه ها با روش ریخته گری دوغابی</p> <p>شناسایی مفهوم دوغاب</p> <p>شناسایی ویژگی های دوغاب در فرآیند ریخته گری</p> <p>- وزن مخصوص (درصد جامد و آب) یا غلظت</p> <p>- گرانروی (Viscosity)</p> <p>- سیالیت</p> <p>- تیکسوتروپی (Thixotropy)</p> <p>- سرعت (زمان تشکیل جداره)</p> <p>آشنایی با انواع ریخته گری</p> <p>- توپر</p> <p>- توخالی</p> <p>شناسایی اصول آماده سازی و ساخت دوغاب ریخته گری به مقدار معین</p> <p>شناسایی اصول شکل دادن بدنه ها با روش ریخته گری دوغابی</p>	<p>۱۰</p> <p>۱۰-۱</p> <p>۱۰-۲</p> <p>۱۰-۳</p> <p>۱۰-۴</p> <p>۱۰-۵</p>
۲۵	۲۰	۵		<p>توانایی شکل دادن گل پلاستیک با روش اکستروژن</p> <p>شناسایی دستگاه پالایه فشاری (Filter Press) و کاربرد آن</p>	<p>۱۱</p> <p>۱۱-۱</p>

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل: سرامیک ساز درجه ۱

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			شناسایی اصول رعایت نکات کار با دستگاه پالایه فشاری (Filter Press) - سالم بودن دستگاه - تنظیم بودن فشار پمپ - پارگی پارچه های پالایه فشاری (Filter Press) - شکستگی صفحات فلزی - زمان پایان کار پالایه فشاری (Filter Press) - شستشوی پمپ پالایه فشاری (Filter Press) هنگام پایان کار	۱۱-۲
			شناسایی دستگاه ورزدهنده (extruder) شناسایی اشکال قابل ساخت با روش اکستروژن (extrusion) قطعات متقارن (آجر، بلوك و ....) قطعات مدور (لوله و ميله های سرامیکی)	۱۱-۳
			شناسایی اصول کار با دستگاه ورزدهنده (extruder) شناسایی عیوب ناشی از شکل دهی با روش اکستروژن (extrusion) - ترک S شکل - ترک ستاره اي شکل - گسیختگی گل	۱۱-۴
			توانایی شکل دادن بدنه های سرامیکی با روش خراطی (تراش) و پرس گل پلاستیک آشنایی با دستگاه خراطی (تراش) و کاربرد آن آشنایی با ابزار خراطی - شابلون، تیغه	۱۱-۵
۲۰	۱۵	۵	شناسایی عوامل مؤثر بر روش خراطی	۱۲
				۱۲-۱
				۱۲-۲
				۱۲-۳

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل: سرامیک ساز درجه ۱

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش				شرح	شماره
جمع	عملی	نظری			
				- رطوبت ستون گل - پلاستیسیته تناسب طول و قطر ستون گل با دستگاه آشنایی با قطعات قابل شکل دهی با روش خراطی - مقره - میله و لوله های خاص سرامیکی شناسایی اصول کار با دستگاه خراطی آشنایی با روش پرس پلاستیک آشنایی با نوع گل مورد استفاده در پرس پلاستیک - از لحاظ پلاستیسیته و رطوبت آشنایی با قطعات قابل شکل دادن با دستگاه پرس آشنایی با دستگاه پرس آشنایی با عیوب ناشی از شکل دادن با دستگاه پرس پلاستیک - رطوبت ستون گل	۱۲-۴
۲۰	۱۰	۱۰	توانایی تشخیص فرآیند خشک شدن بدنه های سرامیکی شناسایی انواع آب - سوسپانسیون، بین لایه ای، تخلخل، جذب شده و شیمیایی شناسایی مراحل خروج آب در دماهای معین شناسایی عوامل مؤثر بر میزان انقباض خشک و کنترل انقباض شناسایی عیوب قطعه در مرحله خشک کردن شناسایی اصول اندازه گیری استحکام خمی خام (خشک) و انقباض خشک	۱۳ ۱۳-۱ ۱۳-۲ ۱۳-۳ ۱۳-۴ ۱۳-۵	

زمان آموزش				شرح	شماره
جمع	عملی	نظری			
				<ul style="list-style-type: none"> - ساخت نمونه های جهت اندازه گیری استحکام خمی و انقباض - قرار دادن نمونه ها در خشک کن - اندازه گیری انقباض و استحکام خمی خشک 	
۲۲	۱۲	۱۰		<p>توانایی تشخیص فرآیند پخت قطعات بدون لعب (Biscuit)</p> <p>شناسایی مراحل پخت بیسکویت بدنه سرامیکی</p> <ul style="list-style-type: none"> - خشک شدن کامل - سوختن ناخالصی ها و مواد آلی و خروج آنها - خروج کربنات ها و سولفات ها - هم جوشی (Sintering) <p>شناسایی تغییرات حجم در فرآیند پخت</p> <p>شناسایی انواع عیوب قطعات در حین فرآیند پخت</p> <ul style="list-style-type: none"> - تنش و شوک ناشی از غیریکنواختی انتقال حرارت - دفرمگی ناشی از چیدن اشتباه قطعات در کوره - دفرمگی و ترک ناشی از همگن نبودن بدنه - تخریب قطعه ناشی از برنامه پخت نادرست <p>آشنایی با مفهوم استحکام خمی و انقباض پخت</p> <p>شناسایی اصول اندازه گیری استحکام و انقباض</p> <ul style="list-style-type: none"> - ساخت نمونه های استحکام و انقباض - چیدن قطعات خشک شده در کوره - روشن کردن کوره و انجام تنظیمات لازم - پخت قطعات - اندازه گیری استحکام خمی و انقباض پخت 	۱۴
					۱۴-۱
					۱۴-۲
					۱۴-۳
					۱۴-۴
					۱۴-۵

زمان آموزش				شرح	شماره
جمع	عملی	نظری			
۴۴	۳۰	۱۴	توانایی تعیین فرمولاسیون ساخت و آماده سازی لعب خام و فریت	۱۵	۱۵
			شناسایی لعب و مواد مورد استفاده در لعب	۱۵-۱	
			- شبکه سازه ها		
			- دگرگون سازه ها		
			- اکسیدهای واسطه		
			شناسایی فرمول نویسی لعب بر اساس فرمول زگر	۱۵-۲	
			آشنایی با مفهوم لعب خام و فریت	۱۵-۳	
			شناسایی اصول ساخت لعب خام بر اساس فرمول زگر	۱۵-۴	
			شناسایی اصول ساخت فریت بر اساس فرمول زگر	۱۵-۵	
			- ترکیب مواد اولیه بر اساس فرمول داده شده		
			- دانه بندی		
			- ذوب صحیح		
			- سایش و نرم کردن		
			شناسایی اصول اعمال لعب های آماد شده بر روی قطعات	۱۵-۶	
۵۶	۵۶	-	توانایی انجام پروژه	۱۶	۱۶
			ساخت قطعه با روش شکل دهی ریخته گری دوغابی (شکل دهی، پخت، تزئین و دکور و ...)	۱۶-۱	
			- ساخت قطعه با روش شکل دهی پلاستیک		
			- جیگر، جولی، اکسیتروزن		
			- شکل دهی، پخت، تزئین و دکور و ...		
۸	۴	۴	توانایی بکارگیری ضوابط ایمنی و بهداشت کار در محیط کار	۱۷	۱۷
			آشنایی با عوامل مؤثر در محیط کار	۱۷-۱	

شماره	شرح	زمان آموزش	جمع	عملی	نظری
۱۷-۲	- فیزیکی (صدا، سرما، رطوبت، روشنایی و پرتوها) - شیمیایی (گازهای مضر، ذرات گرد و غبار، مواد شیمیایی مخاطره آمیز)				
۱۷-۳	آشنایی با وسایل حفاظت فردی (دستکش نسوز، ماسک، عینک ایمنی و ...)				
۱۷-۴	آشنایی با نحوه تهويه کارگاه با روش مناسب				
۱۷-۵	آشنایی با سیستم برق رسانی و نصب دستگاه های ایمنی برقی در کارگاه				
۱۷-۶	آشنایی با انواع مواد اطفاء حریق				
۱۷-۷	شناسایی اصول اطفاء حریق				
۱۷-۸	شناسایی استقرار مناسب کوره و خشک کن در کارگاه				
۱۷-۹	آشنایی با اصول ایمنی کار با دستگاه های آسیا گلوله ای و آزمایشگاهی ، ورزدهنده (extruder) سنگ شکن، خشک کن و کوره				
۱۷-۱۰	شناسایی اصول حوادث شغلی و نحوه پیشگیری از بروز آن شناسایی اصول بکارگیری ضوابط ایمنی و بهداشت کار در محیط کار				

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل: سرامیک ساز درجه ۱

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسائل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	کپسول آتش نشانی		
۲	جبهه کمک های اولیه		
۳	ویدئو		
۴	تلویزیون		
۵	کامپیوتر با تمام متعلقات		
۶	تخته وايت برد		
۷	باسکول		
۸	آسیا سریع(Fast mill) سه فاز یا تک فاز همراه با محفظه چینی		
۹	آسیا گلوله ای آزمایشگاهی (Jar mill) ۵ و ۱۰ لیتری همراه با گرداننده مربوطه		
۱۰	آسیا گلوله ای (Ball mill) ۲۰۰ لیتری		
۱۱	خشک کن تا دمای ۱۱۰ درجه سانتیگراد		
۱۲	خشک کن تا دمای ۳۰۰ درجه سانتیگراد		
۱۳	الک(Shaker) الکتریکی، لرزشی		
۱۴	همزن (mixer) با دور بیشتر از ۲۸۰ دور در دقیقه، منبع پلاستیکی		
۱۵	کوره المنتی، حداکثر ۱۲۵ درجه سانتیگراد و حجم (۲×۲×۲) متر مکعب		
۱۶	کوره با سوخت گاز، حداکثر ۱۲۵۰ درجه سانتی گراد و حجم (۲×۲×۲) متر مکعب		
۱۷	کوره آزمایشگاهی ذوب فربت یا طلاسازی		
۱۸	دستگاه سنجش استحکام خمشی دستی با دو تکیه گاه		
۱۹	همزن زمینی (با حجم ۱۰۰۰-۶۰۰۰ لیتر با دور ۷-۲۰ دور در دقیقه (Blunger)		
۲۰	دستگاه ورزدهنده (extruder) سه فاز، یک تنی		
۲۱	دستگاه پالایه فشاری (Filter Press)		
۲۲	میز کار ریخته گری		
۲۳	میز کار قالبسازی		

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل : سرامیک ساز درجه ۱

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسائل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۲۴	چهارپایه		
۲۵	کمپرسور هوا ۲۰۰ لیتر با فشار ۸ Bar		
۲۶	همزن (mixer) با حداکثر ۱۵ تا ۲۰ دور در دقیقه		
۲۷	جرثقیل دستی ، متحرک ۱/۵ تنی		
۲۸	پایه دستگاه همزن (mixer)		
۲۹	دستگاه خراطی (تراش) با طول دهانه یک متری		
۳۰	دستگاه جیگر (Jigger) سه فاز، اتوماتیک همراه با سایزهای مختلف کلگی		
۳۱	دستگاه جولی (Jolley) سه فاز، اتوماتیک همراه با سایزهای مختلف کلگی		
۳۲	دستگاه پرس پلاستیک ۳۰-۲۰ تن و ابعاد قالب (۵×۵) و (۱۰×۱۰) سانتی متر		
۳۳	ترازو عقریه ای، ۱۰۰ کیلوگرمی		
۳۴	دستگاه مدل تراش سه فاز یا تک فاز دور متغیر، مخصوص کارگاه سرامیک		
۳۵	دستگاه آهن ربا الکتریکی، غیر دائمی		
۳۶	ویسکومتر ریزشی با نازل ۶mm		
۳۷	ویسکومتر ریزشی با نازل ۴mm		
۳۸	ویسکومتر دیجیتال با نازل های مختلف		
۳۹	ترازو یک کفه با ظرفیت ۱۰ کیلوگرمی با دقیق ۰/۱ گرم		
۴۰	کولیس دیجیتال		
۴۱	ذره بین		
۴۱	ترازو دیجیتال با دقیق ۰/۱ گرم تا ۲ کیلوگرم		
۴۳	ترازو دوکفه ای با ظرفیت ۱۰ کیلوگرمی همراه با وزنه های مختلف		
۴۴	گلوله مخصوص دستگاه آسیا گلوله ای (Ball mill)		

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل : سرامیک ساز درجه ۱

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسائل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۴۵	گلوله مخصوص دستگاه آسیا گلوله ای	(Ball mill)	
۴۶	زیر الک فلزی		
۴۷	هاون چینی با ظرفیت ۱۵۰، ۳۰۰، ۵۰۰ گرمی		
۴۸	استوانه پلاستیکی مدرج ۱۰۰، ۵۰۰ سی سی		
۴۹	بشر پلاستیکی ۱۰۰ و ۵۰۰ سی سی		
۵۰	ریزسنجر با دقیق ۰/۰۱		
۵۱	بیل		
۵۲	فرغون		
۵۳	هاون برنجی با دسته		
۵۴	سطل پلاستیکی درب دار		
۵۵	آچار		
۵۶	پیچ گوشتی		
۵۷	کاردک		
۵۸	سرند با ش ۳۰، ۴۰، ۵۰، ۷۰، ۱۰۰، ۱۲۰، ۳۲۵، ۴۰۰		
۵۹	ظروف پلاستیکی ۱۰، ۱۵ و ۲۰ لیتری		
۶۰	آهن ربا دائمی		
۶۱	انبر با شکل ها و اندازه های مختلف		
۶۲	پارچ پلاستیکی		
۶۳	شیلنگ شماره ۲		
۶۴	ساگار نسوز برای بشقاب و کاسه		
۶۵	صفحات نسوز (۴۰×۴۰) سانتی متر		
۶۶	پایه نسوز صفحات		
۶۷	پیستوله		

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل : سرامیک ساز درجه ۱

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسائل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۶۸	دستگاه جاذب رطوبت		
۶۹	همزن دستی		
۷۰	کمان اره تفنگی		
۷۱	چاقو		
۷۲	پرگار فلزی		
۷۳	پرگار فلزی با پاشنه داخلی		
۷۴	قاشقک		
۷۵	ماشین حساب		
۷۶	بورت پیرکس		
۷۷	پیپت شیشه ای		
۷۸	پارو		
۷۹	ویسکومتر پیچشی		
۸۰	حلقه ویکات		
۸۱	چکش چکش پلاستیکی ۵۰۰ گرمی		
۸۲	همزن پلاستیکی		
۸۳	دستگاه ففر کورن		
۸۴	لوح گچی		
۸۵	کرنومتر		
۸۶	خط کش فلزی ۱۰۰ و ۵۰۰ سانتی متری		
۸۷	پایه مثلثی شکل نسوز		
۸۸	صفی (Filter)		
۸۹	سنباذه پودرساب (P ۴۰۰، ۳۸۰، ۱۸۰)		
۹۰	کاغذ سنباذه		
۹۱	ریسمان نخی و پلاستیکی		

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل : سرامیک ساز درجه ۱

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسائل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۹۲	قلم مو		
۹۳	کائولین فرآوری شده		
۹۴	بال کلی فرآوری شده		
۹۵	فلدسبار سدیک و پتاسیک		
۹۶	سیلیس میکرونیزه		
۹۷	کربنات کلسیم میکرونیزه		
۹۸	کربنات دولومیت میکرونیزه		
۹۹	رنگینه (جوهر) سرامیکی معدنی (سبز، آبی، نارنجی، قرمز و ...)		
۱۰۰	فریت پولکی شکل		
۱۰۱	سیلیکات سدیم		
۱۰۲	کربنات سدیم		
۱۰۳	کربنات باریم		
۱۰۴	Spneu (دولاپکس)		
۱۰۵	Stpp (سدیم تری پلی فسفات)		
۱۰۶	گچ قالبسازی		
۱۰۷	کربنات پتاسیم		
۱۰۸	کربنات منیزیم		
۱۰۹	کربنات کلسیم		
۱۱۰	اکسید روی		
۱۱۱	حلقه بولرینگ (۷۰۰ تا ۱۰۰۰ درجه سانتیگراد)		
۱۱۲	دستکش پلاستیکی		
۱۱۳	دستکش نسوز		
۱۱۴	عینک با شیشه بی رنگ		
۱۱۵	عینک ایمنی		
۱۱۶	کفش ایمنی		

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل : سرامیک ساز درجه ۱

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسائل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱۱۷	کلاه ایمنی		
۱۱۸	گریس		
۱۱۹	روغن موتور نمره ۴۰		
۱۲۰	لاک نیم پلی استر، براق کننده با اکسید مربوطه		
۱۲۱	پودر واش		
۱۲۲	لاب (ترانس، اپک، کدر) بصورت پودر		
۱۲۳	اکسید کمالت		
۱۲۴	فلورین		
۱۲۵	کلمانیت		
۱۲۶	پرمنگنات پتاسیم		
۱۲۷	کربنات آمونیم		
۱۲۸	کربنات بی آمونیم		
۱۲۹	فسفات کلسیم		
۱۳۰	نفت		
۱۳۱	کاغذ PH		
۱۳۲	اکسید سرب		
۱۳۳	تیغ اره فلزبر		
۱۳۴	مایع دستشویی		
۱۳۵	چسب معدنی (بنتونیت) و آلی (CMC)		
۱۳۶	فویل آلومینیم		
۱۳۷	مخروط زگر (۷۰۰ تا ۱۲۰۰ درجه سانتیگراد)		
۱۳۸	اسفنج		
۱۳۹	اسکاچ		

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل : سرامیک ساز درجه ۱

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسائل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱۴۰	دستکش یکبار مصرف		
۱۴۱	قالب فلزی یا گچی، استحکام		
۱۴۲	قالب فلزی یا گچی انقباض		
۱۴۳	تالک		
۱۴۴	چسب کاغذی و نواری		
۱۴۵	کیسه پلاستیکی و کتانی		
۱۴۶	کاشی لعاب خورده		
۱۴۷	اکسید کروم، نیکل، تیتان، آهن		
۱۴۸	قالب گچی یک تکه و چندتکه		
۱۴۹	محلول بافر		
۱۵۰	آب مقطر		
۱۵۱	فیلم و CD آموزشی		